

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1201 /DPSG
12052009

Biroul permanent al Senatului
Bp 87, 19.05.2009

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L. 85, 19.05.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată*, inițiată de domnii deputați Relu Fenechiu și Mircea Dușa – PNL, PSD (Bp. 87/2009).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică nr. 33/1994*, în vederea stabilirii măsurilor premergătoare exproprierii, măsuri prin care Guvernul sau autoritatea publică locală aprobă declanșarea procedurii de expropriere, indicatorii tehnico-economici, amplasamentul lucrării, sursa de finanțare, suma globală estimată a despăgubirilor, precum și termenul în care suma se virează într-un cont deschis pe numele expropriatorului.

II. Observații și propuneri

1. Art. 44 alin. (3) din *Constituția României, republicată*, statuează faptul că „*nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire*”. Această despăgubire se stabilește, potrivit art. 44 alin. (6) din *Legea fundamentală*, „*de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție*”. În acest sens sunt și dispozițiile Codului civil care, la art. 481, prevede că „*nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică și primind o justă și prealabilă despăgubire*”, precum și cele ale *Legii nr. 33/1994* care, la art. 1, prevede că „*exproprierea de imobile, în tot sau în parte, se poate face numai pentru cauză de utilitate publică, după o dreaptă și prealabilă despăgubire, prin hotărâre judecătorească*”.

Din cuprinsul dispozițiilor constituționale invocate rezultă principiile exproprierii, care reprezintă adevărate condiții fundamentale ale acestei operațiuni juridice: existența unei cauze de utilitate publică, o despăgubire dreaptă și prealabilă, exproprierea se dispune și despăgubirea se stabilește prin hotărâre judecătorească. Evident că în cazul existenței acordului părților, respectiv a unei convenții încheiate cu respectarea dispozițiilor legale privind condițiile de fond, de formă și de publicitate, între o anumită autoritate publică și titularii drepturilor reale cu privire la un anumit imobil, procedura judiciară a exproprierii nu se mai declanșează.

În acord cu dispozițiile constituționale menționate, *Legea nr. 33/1994* reglementează exproprierea ca instituție juridică de drept public, definită în doctrină drept „*achiziție forțată, cu titlu oneros, pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii și sub control judiciar, a unor bunuri imobile proprietate privată*”.

2. Cu privire la textele ce fac obiectul **art. 12 alin. (2), (3), (5), (6), (8) și (9), art. 13¹ alin. (1), art. 23¹ alin. (1) și (2) și art. 39¹** din propunerea legislativă, arătăm că acestea se regăsesc în cuprinsul *Legii privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local nr. 198/2004, cu modificările și completările ulterioare*, astfel cum a fost modificată și completată prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 228/2008 privind modificarea și completarea unor acte normative*. Prin această lege au fost instituite măsuri speciale, derogatorii de la regimul juridic al exproprierii, justificate

de necesitatea accelerării execuției lucrărilor de construcție de drumuri de interes național declarate de utilitate publică și care fac obiectul unor investiții prioritare cu finanțare externă și finanțare de la bugetul de stat, precum și de faptul că finalizarea programelor de reabilitare/construcție a drumurilor de interes național în termenele stabilite prin contractele de execuție lucrări este condiționată de predarea terenurilor necesare execuției lucrărilor către constructorii angajați.

Or, *Legea nr. 33/1994* reglementează, în acord cu dispozițiile Legii fundamentale, cadrul juridic general în materia exproprierii cu respectarea regimului juridic al proprietății, iar nu măsuri speciale impuse de situații extraordinare, cum sunt cele stabilite prin actul normativ mai sus menționat sau prin reglementări precum *Legea privind unele măsuri prealabile lucrărilor de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare la "Aeroportul Internațional Henri Coandă - București" nr. 85/2007*, *Legea privind unele măsuri prealabile lucrărilor de reabilitare și extindere a infrastructurii feroviare publice nr. 407/2005* sau *Legea privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică a terenurilor necesare lucrărilor miniere pentru exploatarea zăcămintelor de lignit nr. 106/2008*.

3. De asemenea, observăm că dispozițiile propuse la **art. 12 alin. (7)** și **(10)** și la **art. 13¹ alin. (2)** din propunerea legislativă se regăsesc în cuprinsul actului normativ de bază la art. 11 alin. (2) și, respectiv, la art. 29.

4. Referitor la dispozițiile ce fac obiectul **art. 28** și **art. 28¹** se impun anumite precizări.

La **art. 28 alin. (3)** din propunerea legislativă se prevede că „uzul, uzufructul, abitația și superficia, precum și orice alte drepturi reale, se sting prin efectul exproprierii, titularii acestora având dreptul la despăgubiri”. Momentul în care se sting aceste drepturi este momentul în care se stinge și dreptul de proprietate privată, adică momentul în care sunt îndeplinite obligațiile impuse prin hotărârea judecătorească de expropriere, astfel cum se prevede la art. 28 alin. (1) (cu privire la care nu se propun modificări prin propunerea legislativă).

Din cuprinsul art. 28 alin. (3) au fost eliminate concesiunea și atribuirea în folosință, care fac obiectul art. 28¹, și cărora le-a fost conferit un alt regim juridic, în sensul că transferul dreptului de proprietate în

patrimoniul expropriatorului nu este condiționat de plata efectivă a despăgubirilor către concesionar.

În opinia noastră, efectele juridice ale exproprierii în planul drepturilor reale ar trebui tratate în mod unitar. Astfel, concesiunea și atribuirea în folosință, care se încadrează în categoria drepturilor reale, ar trebui să se bucure de regimul juridic stabilit la art. 28, în sensul că momentul stingerii acestor drepturi reale este momentul îndeplinirii obligațiilor impuse prin hotărâre judecătorească.

5. Întrucât propunerea legislativă cuprinde prevederi care vizează în mod direct autoritățile administrației publice locale, având în vedere dispozițiile art. 8 din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, apreciem că, înainte de adoptarea oricărei decizii, ar trebui consultate și structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ
Președintele Senatului